Čo získavajú naši družstevníci a roľníci

ZAVEDENÍM NADSMLUVNÝCH PRÍPLATKOV ZA OBILIE,

ZVÝŠENÍM VÝKUPNÝCH CIEN OBILIA, MÄSA A MLIEKA,

SNÍŽENÍM CIEN UZNANÝCH OSÍV A SADÍV,

SNÍŽENÍM MALOOBCHODNÝCH CIEN POTRAVINÁRSKYCH A PRIEMYSELNÝCH TOVAROV

A

VLÁDNYM USNESENÍM Z 15. SEPTEMBRA 1953

1953

ŠTÁTNE PÔDOHOSPODÁRSKE NAKLADATEĽSTVO, BRATISLAVA

V posledných mesiacoch a týždňoch sme boli svedkami veľmi významných opatrení Komunistickej strany Československa a vlády Československej republiky, ktoré znamenajú zlepšenie pre všetkých pracujúcich, najmä ale pre našich družstevníkov a ostatných malých a stredných roľníkov. Sú to opatrenia zamerané na zvýšenie dôchodkov družstevníkov a roľníkov, a teda na zvýšenie ich životnej úrovne.

Takýmto opatrením bolo zavedenie nadsmluvných príplatkov a zvýšenie výkupných cien obilia, hovädzieho dobytka a mlieka, ďalej sníženie cien uznaných osív a sadív. Významným opatrením bolo potom sníženie maloobchodných cien potravinárskych a priemyselných tovarov a napokon obrovskou pomocou pre naše poľnohospodárstvo je najmä vládne usnesenie o hlavných úlohách vlády v odbore hospodárskej politiky v najbližšom období.

Ukážme si teraz na konkrétnych príkladoch, aké výhody priniesly tieto opatrenia nášmu poľnohospodárstvu.

NADSMLUVNÉ PRÍPLATKY V PRAXI

Ako je známe, už v súvislosti s menovou reformou určila vláda výhodné nadsmluvné príplatky za dodávky poľnohospodárskych výrobkov odpredané nad dodávkovú normu. Podľa tejto úpravy dostaly JRD, družstevníci i ostatní roľníci za každý metrický cent dodaný nad stanovený plán k normálnej cene ešte tento príplatok: pri pšenici a sladovníckom jačmeni 200.— Kčs, pri raži a priemyselnom jačmeni 140.— Kčs, pri kukurici v zrne 160.— Kčs.

Najmä naše jednotné roľnícke družstvá, ktoré tohto roku dopestovaly bohatú úrodu a preto aj vysoko prekročily svoje dodávkové úlohy, získaly týmto opatrením strany a vlády vysoké príjmy.

JRD v Zlatnej na Ostrove v okrese Komárno odpredalo nad plán 275 q pšenice a 10,5 vagóna sladovníckeho jačmeňa. Okrem základnej ceny získalo za toto obilie ešte 265.000.— Kčs vo forme nadsmluvných príplatkov.

JRD Turá v okrese Želiezovce dostalo za 10 vagónov obilia, odpredaného nad plán, v príplatkoch 200.000.— Kčs.

NADSMLUVNÉ PRÍPLATKY V PRAXI

JRD Dubník v okrese Nové Zámky tohto roku dopestovalo o 25 vagónov viac obilia, než malo dopestovať podľa plánu. Na verejné zásobovanie dodalo po splnení plánovaných dodávok ešte 4 vagóny raži a 14 vagónov sladovníckeho jačmeňa. Získalo za to iba v príplatkoch 336.000.— Kčs.

Podobné vysoké príplatky získaly aj desiatky a desiatky ďalších družstiev. Veď napr. JRD Šamorín dodalo nadplán 13 vagónov obilia, JRD Tôň v okrese Čalovo tiež 13 vagónov, JRD Zeleneč v okrese Trnava vyše 9 vagónov; JRD Chyzerovce v okrese Zlaté Moravce splnilo dodávky na 133%, JRD Opatová v okrese Lučenec na 126%, JRD Štefanovičová v okrese Nitra na 123%, JRD Bánov v okrese Šurany na 120%.

Nielen jednotné roľnícke družstvá získaly nadsmluvnými príplatkami také vysoké príjmy. Značne tým zvýšili svoje dôchodky aj individuálne hospodáriaci malí a strední roľníci.

Roľník Štefan Kolenčík z Mojmíroviec v okrese Nitra, ktorý hospodári na výmere necelých 5 hektárov, odpredal výkupnému podniku okrem plánovaných 26 q obilia ešte naviac 9 q pšenice a 11 q jačmeňa. Okrem základnej ceny získal za túto nadsmluvnú dodávku ešte 4000.— Kčs.

Roľník František Tóth z tej istej obce odpredal nadplán 5 q sladovníckeho jačmeňa. Okrem základnej ceny dostal za túto dodávku ešte 1000.— Kčs.

Podobne malý roľník *Alexander Méry* z Čalova odpredal po splnení smluvnej dodávky ešte ďalších 5,19 q sladovníckeho jačmeňa. Dostal zaň okrem základnej ceny ešte príplatok 1038.— Kčs.

Čo tieto príplatky pre našich malých a stredných roľníkov znamenajú, vidno z toho, že napr. roľník Kolenčík si môže len za nadkontingentný príplatok, ktorý získal, kúpiť modernú spálňu. Roľník Tóth a Méry dostanú za peniaze, získané z nadsmluvných príplatkov, pekné rádio strednej veľkosti.

ČO ZNAMENAJÚ NADSMLUVNÉ PRÍPLATKY PRE MALÝCH A STREDNÝCH ROĽNÍKOV?

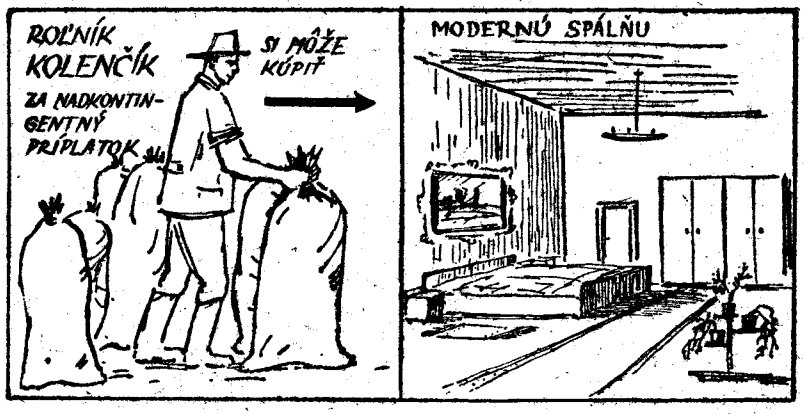

Veľké výhody priniesly nadsmluvné príplatky najmä družstevníkom, ktorí dostávajú bohaté naturálne odmeny. Je známe, že z naturálnych odmien nemusia družstevníci plniť nijaké dodávky. Všetko, čo takto získajú, môžu alebo sami spotrebovať,

alebo predať na voľno za vysoké nadsmluvné ceny. Väčšina družstevníkov dostáva také vysoké naturálne odmeny, že značnú časť z nich odpredáva na voľno.

Tak napr. *družstevník Ľudovít Balla* z JRD Okoličná na Ostrove odpredal na voľno 5 q pšenice. Dostal za ňu okrem základnej ceny tiež nadsmluvný príplatok 1000.— Kčs.

Družstevník Ondrej Szöke z JRD Andovce v okrese Nové Zámky dostal už za pracovné jednotky, odpracované v prvom polroku 1953, 12 q obilia. Hneď z toho odpredal za nadsmluvné ceny 3 q sladovníckeho jačmeňa a 6 q pšenice. Len v príplatkoch dostal 1800.— Kčs a okrem toho aj zpätnú dodávku 330 kg kŕmneho jačmeňa.

V JRD Turá v okrese Želiezovce pracujú v JRD traja členovia rodiny *Jozefa Dudáša*. Za prvý polrok 1953 odpracovali 944 pracovných jednotiek, za ktoré dostali okrem peňazí 38 q obilia. Z toho na verejné zásobovanie odpredali 30 q, za čo dostali 7230.— Kčs. Keďže medzi odpredaným obilím bola značná časť sladovníckeho jačmeňa, dostali v podobe zpätnej dodávky nazpäť 16,5 q kŕmneho jačmeňa.

Týchto niekoľko príkladov presvedčivo hovorí o tom, ako nadsmluvné príplatky, ktoré naša strana a vláda zaviedly v súvise s menovou reformou, pomohly zvýšiť dôchodky našich družstevníkov, ako aj malých a stredných roľníkov a zvýšiť ich životnú úroveň.

ZVÝŠENIE ZÁKLADNÝCH CIEN OBILIA, MÄSA A MLIEKA

Vláda na svojej schôdzke 1. septembra prerokovala zprávu o výkupných cenách poľnohospodárskych výrobkov. V záujme zvýšenia poľnohospodárskej výroby, ktorá je jednou z najdôležitejších podmienok ďalšieho zvyšovania životnej úrovne pracujúcich, rozhodla sa vláda preskúmať niektoré doterajšie výkupné ceny. Aby bola lepšie zhodnotená práca našich roľníkov, a to ako členov jednotných roľníckych družstiev, tak aj samostatne hospodáriacich roľníkov, vláda zvýšila tieto výkupné ceny:

príkladoch niektorých samostatne hospodáriacich malých a stredných roľníkov.

Roľník Daniel Bacigál z Pavlíc v okrese Senec, ktorý hospodári na výmere 6,84 ha, odpredal z tohoročnej dodávky 18,30 q pšenice, 5,50 q raži a 18,30 q sladovníckeho jačmeňa. Po zvýšení výkupných cien dostal k pôvodne vyplatenej sume ešte 834,74 Kčs. Nie je to maličkosť, veď za tieto peniaze si dnes môže kúpiť napr. mužský oblek za 400.— Kčs a okrem toho napr. ešte mužskú baranicovú vestu s rukávmi za ďalších 448.— Kčs. A to už nie sú maličkosti, to sú veci, ktoré má na niekoľko rokov.

Výhody vládneho opatrenia pocítili vo svojich peňaženkách tiež malí a strední roľníci v Mojmírovciach a vo Výčapoch-Opatovciach v okrese Nitra, ktorí splnili svoje dodávkové úlohy u obilia vysoko nad 100% — napr. vo Výčapoch-Opatovciach na 170%, v Mojmírovciach na 128%.

Pozrime sa, čo to prinieslo malým a stredným roľníkom v Mojmírovciach len v doplatkoch za obilie.

Roľník Štefan Kolenčík obhospodaruje necelých 5 hektárov. Podľa plánu mal odovzdať 26 q obilia. No okrem toho odovzdal navyše ešte 9 q pšenice a 11 q jačmeňa. „Prečo by som nedal, keď sa mi dosť urodí“ — hovorí. „A tohto roku, chvalabohu, máme pekný úrodu. Ja som dostal v doplatkoch len za obilie 876.— korún a ešte dostanem aj za dodávky hovädzieho mäsa a mlieka. Ani som s tým nerátal a naraz — z čista jasna — toľko peňazí! Naša strana a vláda sa o nás naozaj starajú. Človek sa potom usiluje, aby mohol odovzdať čo najviac, lebo aj štátu pomôže, aj sám má výhody. Ale peniaze sa zídu, len čo je pravda.“

Nielen roľník Kolenčík, ale aj ostatní malí a strední roľníci sú spokojní. *František Tóth,* ktorý odovzdal 12,80 q obilia a naviac ešte 5 q jačmeňa, dostal v doplatkoch 339,60 Kčs. Štyri a polhektárový roľník *Šilhavý* si vypočítal, že za 38 q odovzdaného obilia, z toho 16 q sladovníckeho jačmeňa, dostane doplatok okolo 590,— Kčs. A vo svojich výpočtoch sa nezmýlil.

Roľník *Imrich Škrabák*, ktorý obrába 4 ha pôdy, dostal len za jačmeň 272,— Kčs a za ostatné obilie, ktorého odovzdal spolu 11,70 q, mu v doplatkoch vyplatili 242,40 Kčs. A takýchto, ako roľníci Kolenčík, Šilhavý, Tóth a Škrabák, je v Mojmírovciach veľa. Darmo by sme hľadali takého, čo si nesplnil dodávky. Takého tam niet a niet takmer ani jedného, ktorý by neodovzdal obilie nad plán, alebo nevymenil za iný druh.

Podobne ako v Mojmírovciach dostali malí a strední roľníci spolu s družstevníkmi značné doplatky v každej obci.

Výhoda tohto opatrenia vynikne ešte viac, ak si ho ukážeme na niektorom okrese. Pracovníci výkupu a ONV v Leviciach vyrátali, že v Levickom okrese sa príplatkami k cenám obilia za tohoročnú úrodu zvýšily príjmy družstevníkov a ostatných roľníkov o viac než dva a pol milióna korún.

Jednotlivé JRD v tomto okrese dostaly takéto príplatky:

JRD	Levice	Kčs	129.183.—	JRD	Čankov	Kčs	53.727.—
	Malý Kiar	„	49.041.—		M. Krškany	„	38.635.—
	V. Krškany	„	46.014.—		Santovka	„	32.205.—
	Domadice	„	56.951.—		Bátorove	„	32.092.—
	Tek. Trsťany	„	51.230.—		Pečenice	„	17.314.—
	Jablonice	„	22.926.—		Zemberovce	„	107.856.—
	Bohunice	„	18.304.—		Horšany	„	29.206.—
	Brhlovce	„	61.136.—		Kmetovce	„	21.548.—
	Bátovce	„	69.176.—		Držkovce	„	56.830.—
	Jalakšová	„	18.322.—		Devičany	„	67.663.—
	Pukanec	„	13.469.—		Poliluľany	„	52.102.—
	Tek. Nová Ves	„	83.101.—		Gondovo	„	54.075.—
	Opatová	„	18.821.—		Rybník	„	9.682.—
	Hr. Kosihy	„	69.917.—		Tlmače	„	7.560.—
	Čajkov	„	63.388.—		V. Kozmálovce	„	30.733.—
	Starý Tekov	„	77.843.—		Nový Tekov	„	87.691.—
	Hr. Kľačany	„	22.102.—		Marušová	„	30.761.—
	M. Kozmálovce	„	51.119.—		Kálnica	„	28.864.—
	Kalná	„	73.015.—		Dolná Seč	„	78.759.—
	Lok	„	86.088.—		Vyšná n. Hr.	„	54.460.—
	Horná Seč	„	61.372.—		Malý Kiar	„	49.041.—
	Mýtne Ludany	„	92.039.—		Starý Hrádok	„	26.304.—
	Kalinčiakovo	„	44.928.—				

Spolu získaly tieto JRD príplatkami 2,367.849.— Kčs a ostatní roľníci a družstevníci za svoje individuálne dodávky 232.000.— Kčs.

Pritom v tejto sume nie sú zarátané príplatky za dodávky hovädzieho mäsa a mlieka, ktoré tiež zvýšia ich dôchodky.

V celej republike získali družstevníci a ostatní roľníci doplatkami k cenám obilia, mäsa a mlieka spolu 297 miliónov korún v novej hodnotnej mene. Právom to vyvolalo veľkú radosť u všetkých statočných družstevníkov i ostatných malých a stredných roľníkov.

Predseda *JRD v Čečejovciach* na východnom Slovensku, *Alexej Pelegrin*, po uverejnení zprávy o zvýšení cien povedal:

„Zvýšenie cien je pre všetkých družstevníkov, malých a stredných roľníkov zvlášť vítané. Po zrušení lístkového systému a menovej reforme je zvýšenie cien poľnohospodárskych výrobkov neobyčajne dôležité pre ďalšie hospodárske upevnenie nášho JRD.“

Ako sme uviedli, v Čečejovciach len za obilie dostali príplatok 64.000.— Kčs.

Jednoduchými, ale hlboko pravdivými slovami ocenila význam opatrení strany a vlády družstevníčka *Mária Tomašáková z Dražkoviec* v okrese Martin. Povedala:

„Nechceme staré časy. Dobre sa nám žije pospolu — družstevnícky. Cítime starostlivosť našej strany a vlády aj na našom družstve. Dôkazom toho je aj zpráva vlády o zvýšení výkupných cien poľnohospodárskych výrobkov. Usnesenie vlády o zvýšení výkupných cien umožňuje nám bohatšie a krajšie žiť.“

VÝHODY ZO SNÍŽENIA CIEN UZNANÝCH OSÍV

Teraz na jeseň poskytla vláda významnú pomoc družstevníkom i ostatným malým a stredným roľníkom tiež podstatným snížením cien uznaných osív a sadív.

Je známe, že používanie uznaných, čistených a morených osív je jednou zo základných podmienok zvyšovania hektárových výnosov. Potvrdily to aj skúsenosti z tohoročnej žatvy. Tak

napr. družstevníci v Kyselici v Šamorínskom okrese, ktorí okrem iných správnych agrotechnických opatrení použili aj akostné osivo, dosiahli na výmere 4,5 ha po 43 q jačmeňa. Družstevníci vo Vištuku (okres Pezinok) dopestovali tým istým spôsobom na 17-hektárovom hone po 38 q pšenice. Na výskumnom ústave v Sládkovičove (okres Galanta), kde používajú výlučne šľachtené osivá, mali tohto roku na celej ploche hospodárstva priemerný hektárový výnos 36,89 q ozimnej pšenice a 34,14 q jačmeňa.

Sľavy pri nákupe uznaných ostv a sadív

Pre JRD II.—IV. typu, štátne majetky a ostatný verejný sektor:

cena 1 q elitného a šľachteného osiva ozimnej raži sa znižuje o 23,20 Kčs, terajšia cena 94,—,

cena 1 q presevu A osiva ozimnej raži sa znižuje o 16,80 Kčs, terajšia cena 91.—,

cena 1 q presevu B osiva ozimnej raži sa znižuje o 16,70 Kčs, terajšia cena 91,—,

cena 1 q elitného a šľachteného osiva ozim. pšenice sa znižuje o 23,20 Kčs, terajšia cena 105.—,

cena 1 q presevu A osiva ozimnej pšenice sa znižuje o 16,80 Kčs, terajšia cena 102.—,

cena 1 q presevu B osiva ozimnej pšenice sa znižuje o 9,70 Kčs, terajšia cena 102.—.

Pre ostatných pestovateľov:

cena 1 q elitného a šľachteného osiva ozim. raži sa znižuje o 20,20 Kčs, terajšia cena 97.—,

cena 1 q presevu A osiva ozim. raži sa znižuje o 13,80 Kčs, terajšia cena 94.—,

cena 1 q presevu B osiva ozim. raži sa znižuje o 13,70 Kčs, terajšia cena 94.—,

cena 1 q elitného a šľachteného osiva ozim. pšenice sa znižuje o 20,20 Kčs, terajšia cena 108.—,

cena 1 q presevu A osiva ozim. pšenice sa snižuje o 13,80 Kčs, terajšia cena 105.—,

cena 1 q presevu B osiva ozim. pšenice sa snižuje o 6,70 Kčs, terajšia cena 105.—.

JRD II.—IV. typu, ďalej štátne majetky a majetky ostatného verejného sektora dostanú pri nákupe sadivových zemiakov na každých 100 kg sľavu 10.— Kčs, ostatní pestovatelia dostanú sľavu 8.— Kčs. Množitelia dostanú na každých 100 kg sadivových zemiakov, ktoré uskladnia do jari, vytriedia a odovzdajú, príplatok 2 Kčs.

Keď si tieto sľavy prenesieme do konkrétneho života, vidíme, že ešte nikdy doteraz nemali naši malí a strední roľníci také možnosti zvyšovať hektárové výnosy a rozmnožovať svoje dôchodky ako tejto jesene. Cena uznaných osív a sadiv je dnes taká nízka, aká nebola nikdy doteraz. Prakticky je taká istá ako cena obyčajného merkantilného obilia.

Napríklad za 1 q pšenice dostane roľník 102 Kčs. Za 1 q uznaného osiva pšenice kvality presev A alebo presev B má zaplatiť iba 105 korún. Teda, keď donesie na výmenu 1 q obyčajnej pšenice, dostane za priplatok iba 3 Kčs 1 q uznaného osiva pšenice. JRD nemusí priplácať nič. A čo za to získa? Mnohoročné skúsenosti potvrdzujú, že použitím uznaného, čisteného a moreného osiva možno zvýšiť úrodu na každom hektári najmenej o 2 q. To znamená na hektári zvýšenie príjmu o 204 Kčs — ak rátame iba smluvnú cenu, alebo vyše 600 Kčs, ak roľník túto zvýšenú úrodu predá za nadsmluvnú cenu. Teda inými slovami: za doplatok 6 Kčs na uznané osivo zvýšenie príjmu o 598 korún! Či sa to nevyplatí? Vyplatí!

Podobná výhoda je aj pri nákupe uznaného osiva raži. Aj tu roľník dopláca pri zámene 1 q obyčajnej raži za 1 q uznaného osiva iba 3 Kčs.

Je to obrovská výhoda, ktorú doteraz neposkytol malému a strednému roľníkovi nijaký režim. Iba naša vláda mu ide takto v ústrety, aby mu pri minimálnych nákladoch umožnila zvýšiť hektárové výnosy na jeho poliach a tak zvýšiť aj jeho príjmy, jeho životnú úroveň.

Iste si túto nebývalú príležitosť nenechá ujsť ani jeden malý a stredný roľník, ani jedno JRD.

ČO PRINÁŠA ROĽNÍKOM SNÍŽENIE MALOOBCHODNÝCH CIEN

Jedným z najvýznamnejších opatrení našej strany a vlády po menovej reforme je rozsiahle zníženie štátnych maloobchodných cien potravinárskeho a priemyselného tovaru s platnosťou od 1. októbra t. r. Toto zníženie cien zahrnuje viac ako 23.000 druhov spotrebného tovaru. Ceny sa znížily od 5 do 40%. Obyvateľstvo našej republiky získava týmto opatrením 4,5 miliardy Kčs ročne.

Treba pritom vyzdvihnúť, že najviac výhod z tohto zníženia cien získava — podobne ako pri menovej reforme — znova naše poľnohospodárstvo, naši družstevníci, malí a strední roľ-

níci a pracovníci štátnych majetkov. Pri terajších cenových úpravách sa najviac znížily ceny priemyselných tovarov, ktoré sú hlavným predmetom záujmu vidieckeho obyvateľstva. Potraviny, u ktorých je zníženie cien menšie, si družstevníci a roľníci dorábajú sami. Tým sú v oveľa výhodnejšom postavení než ostatní pracujúci, ktorí musia značnú časť svojich zárobkov venovať práve na nákup potravín, ktorých ceny pre zaostávanie poľnohospodárskej výroby nebolo ešte možné znížiť.

Ukážme si znovu na niektorých konkrétnych príkladoch, ako sa zníženie štátnych maloobchodných cien prejaví v živote družstevníkov a ostatných malých a stredných roľníkov.

V JRD Zlatná na Ostrove v okrese Komárno pracuje *rodina Pavla Tušku* — otec, syn Pavol a dcéra Alžbeta. Otec odpracoval do konca augusta 443,85 pracovných jednotiek, syn Pavol 278,05 pracovných jednotiek a 15-ročná dcéra Alžbeta 176,60 pracovných jednotiek; celá rodina odpracovala spolu 898,5 pracovných jednotiek.

Na každú pracovnú jednotku dostávajú už teraz zálohu 12 Kčs a ďalších 12 Kčs dostanú po konečnom vyúčtovaní na konci roku. Okrem toho za každú pracovnú jednotku dostanú ešte 4 kg obilia (3 kg pšenice a 1 kg jačmeňa). To znamená, že už do konca augusta dostala rodina Pavla Tušku 10.782,— Kčs v hotovosti a okrem toho 35,94 q obilia. Toto obilie má hodnotu — ak počítame vo voľných cenách, za ktoré ho môžu predať — ďalších asi 10.000.— Kčs. Prinajmenšom polovicu z neho môžu odpredať. To znamená, že ich finančný príjem do konca augusta činí približne 15.000.— Kčs.

Pred znížením cien si mohli za tieto peniaze kúpiť napr. tieto veci:

spálňu za	3600.—	Kčs
šijací stroj	2300.—	„
bicykel	640.—	„
3 m látky na pánsky oblek po 200 Kčs	600.—	„
mužský zimník	630.—	„
mužský hubertus	580.—	„

mužský dvojradový oblek	710.—	„
manchestrové nohavice	190.—	„
rádio	2000.—	„
2000 kusov tehál	1400.—	„
5 q cementu po 100.— Kčs	500.—	„
dámsky hubertus	640.—	„
dámsky igelitový plášť	90.—	„
2 vatové paplóny po 320.— Kčs	640.—	„
dámsku kabelku	220.—	„
10 kg cukru po 14.— Kčs	140.—	„
4 litre vína po 30.— Kčs	120.—	„
4 páry mužských ponožiek po 5.— Kčs	20.—	
Spolu	15.020.—	Kčs

Teraz po snížení cien dostanú tie isté veci kúpiť za tieto ceny:

			úspora v Kčs
spálňu za	3600.—	Kčs	—
šijací stroj	1955.—	„	345.—
bicykel	640.—	„	—
3 m látky na pánsky oblek	420.—	„	180.—
mužský zimník	504.—	„	126.—
mužský hubertus	464.—	„	116.—
mužský dvojradový oblek	497.—	„	213.—
manchestrové nohavice	152.—	„	38.—
rádio	1800.—	„	200.—
2000 kusov tehál	980.—	„	420.—
5 q cementu	400.—	„	100.—
dámsky hubertus	420.—	„	220.—
dámsky igelitový plášť	49.50	„	40.50
2 vatové paplóny po 250.—	500.—	„	140.—
dámsku kabelku	187.—	„	33.—
10 kg cukru po 12.— Kčs	120.—	„	20.—
4 l vína po 27.— Kčs	108.—	„	12.—
4 mužské ponožky	19.—	„	1.—
Celkové výdavky po snížení cien	12.795.50	Kčs	2204.50

V JRD ZLATNÁ NA OSTROVE

PRACUJE RODINA PAVLA TUŠKU.
OTEC, SYN PAVOL A DCÉRA ALŽBETA
ODPRACOVALI 898,50 PRAC JEDNOTIEK.
PRÍJEM DO KONCA AUGUSTA ČINIL 15.000 Kčs, ZA ČO MOHLI KÚPIŤ:

PREDTÝM		TERAZ
3.600 –	SPALŇA	3.600 Kčs
2.900 –	SIDACI STROJ	1.955 –
640 –	BICYKEL	640 –
600 –	3m LÁTKY NA PÁNSKY OBLEK	180 –
510 –	MUŽSKÝ HUBERTUS	464 –
710 –	MUŽSKÝ DVOJRADOVÝ OBLEK	497 –
190 –	MANŽESTROVÉ NOHAVICE	152 –
2000	RÁDIO	1800 –
1400	2000 KUSOV TEHÁL	980 –

PREDTÝM		TERAZ
500 Kčs	50 CEMENTO	100 –
640 –	DÁMSKY HUBERTUS	420 –
90 –	DÁMSKY IGELITOVÝ PLÁŠŤ	49·50
840 –	2 VATOVÉ PAPLÓNY	500 –
220 –	DÁMSKA KABELKA	187 –
140 –	10 Kg CUKRU	12 –
640 –	MUŽSKÝ ZIMNÍK	504 –
120 –	4l VÍNA	108 –
20 –	4 PÁRY MUŽ PONOŽIEK	19 –

Z ÚSPOR ZÍSKANÝCH SNÍŽENÍM MALOOBCHODNÝCH CIEN MÔŽE SI RODINA PAVLA TUŠKU KÚPIŤ NAVIAC NAPR:

- DVOJLÔŽKOVÝ JASENOVÝ GAUČ C ZA 1.200 – Kčs
- 3m LÁTKY NA DÁMSKY KOSTÝM Kčs 330 –
- 2 IGELITOVÉ ZÁSTERY Kčs 40·70
- 8m BAVLNENEJ ČIPKOVEJ ZÁCLONOVINY
- 10 Kg CUKRU Kčs 120 –
- 5l RUMU Kčs 112·80
- 1 Kg RÝŽE Kčs 24 –

Za týchto 2204.50 Kčs, ktoré získava rodina Pavla Tušku znížením štátnych maloobchodných cien, môže si kúpiť naviac napr.:

dvojlôžkový jasenový gauč za	1200.—	Kčs
3 m látky na ženský kostym po 110.—	330.—	„
2 igelitové zástery po 20.30 Kčs	40.60	„
8 m bavlnenej čipkovej záclonoviny po 39.60	316.80	„
10 kg cukru po 12.— Kčs	120.—	„
3 l rumu po 57.60 Kčs	172.80	„
1 kg ryže	24.—	„
	2204.20	Kčs

Z toho vidno, že rodina družstevníka Pavla Tušku sa stáva po znížení cien zámožnejšou. Jej možnosti nákupu sú oveľa väčšie ako predtým.

A to nie je iba rodina Pavla Tušku zo Zlatnej na Ostrove. Výskumný ústav poľnohospodárskej ekonomiky v Bratislave skúmal u niekoľkých desiatok družstevníkov, ako aj individuálne hospodáriacich malých a stredných roľníkov ich celoročné výdavky, pričom zistil, že rodina družstevníka ušetrí znížením štátnych maloobchodných cien priemerne 24% finančných prostriedkov a rodina individuálne hospodáriaceho roľníka priemerne 22% finančných prostriedkov. To znamená, že teraz po znížení cien si môže družstevník kúpiť o 24% a individuálne hospodáriaci roľník o 22% viac tovarov ako pred 1. októbrom.

Presvedčivo o tom hovoria tieto dva príklady, ktoré ukazujú, aké výdavky na články dennej spotreby mal r. 1952 družstevník Ján Chromý z Mlynice v okrese Poprad a malý roľník Mikuláš Bumbera z obce Poša v Prešovskom kraji a koľko korún získavajú teraz znížením cien.

VÝDAVKY A ÚSPORA DRUŽSTEVNÍKA A INDIVIDUÁLNEHO ROĽNÍKA

Druh nákupu	% snženia cien	Ján Chromý, člen JRD Mlynica		Mikuláš Bumbera, obec Poša, vlastník 3,95 ha	
		výdavok v Kčs r. 1952	úspora po snížení cien v Kčs	výdavok v Kčs r. 1952	úspora po snížení cien v Kčs
cukor	14%	286.50	40,11	340.—	47.60
cukríky	10%	79.20	7.92	90,—	9.—
pivo	8%	40.—	3,20	60.—	4,80
víno	10%	80.—	8.—	—	—
liehoviny	15%	1.906.—	285,90	356.—	53.40
šaty	35%	1.608,—	562,80	2.462.—	861.70
bielizeň	15%	105.60	15,84	51,—	7.65
drobný osobný a kuchyn. inventár	20%	646.40	129.27	—	—
fajčivo	15%	736,—			
potreby na pranie	10%	125.60	110.40 12,56	— 64,80	— 6,50
hračky	20%	148.—	29,60	36.—	7.20
knihy	5%	—	—	15.—	0.75
Výdavky spolu:		5.761.30		3.474.80	
Úspora spolu:			1.205.60		998.60

Prirodzene, výpočtom v tejto tabuľke nie je ešte vyčerpaný celý príjem, ktorý mal družstevník Ján Chromý a roľník Mikuláš Bumbera r. 1952. Časť svojho dôchodku si odložili ako úsporu, časť venovali na niektoré ďalšie nákupy. Tak napr. veľká časť družstevníkov a roľníkov, u ktorých sa robil r. 1952 prieskum, venovala nemalú časť svojich dôchodkov na nákup

VÝDAVKY A ÚSPORA INDIVIDUÁLNEHO ROĽNÍKA

MIKULÁŠ BUMBERA

OBEC POŠA

VLASTNÍK 3,95 ha

~~324·60~~ 340·-

CUKOR

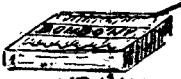

~~99~~ 90·-

CUKRÍKY

~~64·80~~ 60·-

PIVO

~~399·60~~ 356·-

LIEHOVINY

~~58·65~~ 51·-

BIELIZEŇ

~~3.389·30~~ 2.462·-

ŠATY

~~71·50~~ 64·80

POTREBY NA PRANIE

~~19·95~~ 15·-

KNIHY

~~40·20~~ 36·-

HRAČKY

PRI TOMTO NÁKUPE PO SNIŽENÍ CIEN ZÍSKAVA ÚSPORU Kčs 998·60

stavebných hmôt a iné podobné nákupy. Tieto náklady predstavovaly ďalších približne 1000.— Kčs, pričom po snížení cien aj na stavebnom materiáli usporia okolo 250.— Kčs.

Ako vidno z uvedenej tabuľky, družstevník Ján Chromý si môže kúpiť teraz, po snížení cien, pri rovnakom dôchodku ako vlani za 1205.60 Kčs viac rozličných predmetov dennej spotreby než r. 1952. Malý roľník Bumbera ušetril snížením cien 998.60 Kčs a teraz si o toľko môže kúpiť viac.

Mnohí družstevníci i samostatne hospodáriaci roľníci si veľmi oceňujú najmä sníženie cien stavebného materiálu, lebo majú v pláne stavať obytné domčeky, prípadne iné stavby.

Družstevník Ondrej Duda, člen JRD Velčice v okrese Trenčín je jedným z tých, čo sa už dávnejšie chystali stavať. Teraz, keď sa snížily ceny stavebného materiálu, už nechce čakať. Veď z JRD má dobrý príjem. Iba za prvý polrok dostal 18 q obilia, z čoho vyše 10 q odpredal za nadsmluvné ceny. Okrem toho mesačne dostáva zálohove okolo 600.— Kčs a ďalší doplatok dostane po vyúčtovaní na konci roku. Zavše ide vypomáhať na družstevný majetok aj manželka, takže aj tým sa im zvýši príjem. Pravda, nemalý príjem majú aj zo záhumenky. Preto už 6. októbra — krátko po snížení cien — podal si družstevník Duda žiadosť o stavebné povolenie.

Hovorí: **„Keď si teraz kúpim 15.000 tehál, nebudem už za ne platiť 11.250,— Kčs, ale len 7.500,— Kčs. Za peniaze ktoré mi zostanú, kúpim si 30 q cementu a vyše 20 q vápna. A za to vďačím strane a vláde, že sa o nás družstevníkov starajú.“**

Ondrej Duda nie je jediný, ktorý sa rozhodol stavať nový dom. Len vo Velčiciach sa 15 družstevníkov rozhodlo stavať nové domčeky. Na celom Slovensku ich bude tisíce.

Veľké úspory získajú družstevníci tiež pri spoločných družstevných stavbách kraviarní, ošipární, hydinární, sýpok a pod.

Pozrime sa, ako sa odzrkadlí sníženie cien stavebného materiálu napr. na *JRD Veľký Biel* v okrese Senec, ktoré sa pripravuje stavať ďalšie maštale pre 100 kusov hovädzieho dobytka.

Náklady na stavbu maštale JRD Veľký Biel pred snížením cien a teraz

Druh a množstvo materiálu	Náklady pred snížením cien v Kčs	% sníženia cien	Náklady po snížení cien v Kčs	Úspora v Kčs
80.000 ks tehál	56.000.—	30%	39.200.—	16.800.—
250 q cementu	25.000.—	20%	20.000.—	5.000.—
200 q vápna	2.000.—	20%	1.600.—	400.—
Spolu:	83.000.—		60.800,—	22.200.—

Prirodzene, v tejto tabuľke nie sú uvedené náklady na stavebné drevo a niektoré ďalšie materiály, ktorých ceny neboly upravené a ktoré teda nemajú na porovnanie nákladov nijaký vplyv. Ako vidno, **družstevníci vo Veľkom Bieli ušetria po snížení cien stavebného materiálu 22.200,— Kčs iba na stavbe jednej maštale. O tieto peniaze sú bohatší: môžu o ne snížiť**

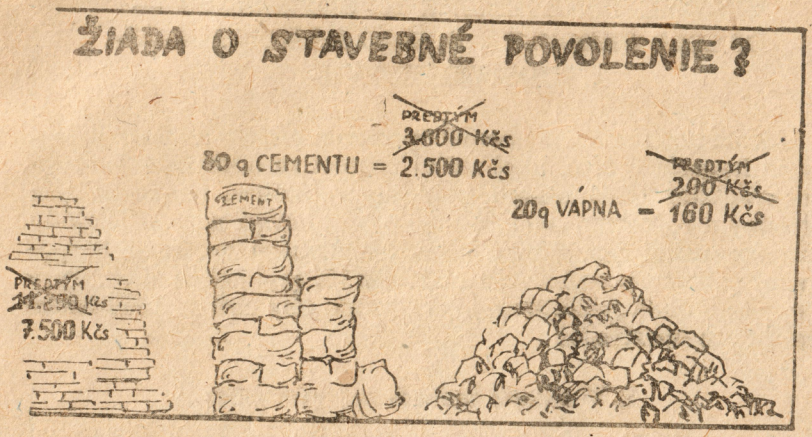

svoj investičný úver, alebo ich dať na ďalšiu výstavbu družstevného hospodárstva. Či tak alebo onak, družstevníci snížením cien získali veľkú sumu, ktorá ich obohacuje. Je to presvedčivý príklad — a podobných je na celom Slovensku stovky a tisíce — ktorý hovorí o tom, ako sa politika našej strany a vlády zameriava na stále zlepšovanie hmotného postavenia družstevníkov a ostatných malých a stredných roľníkov, na zvyšovanie ich životnej úrovne.

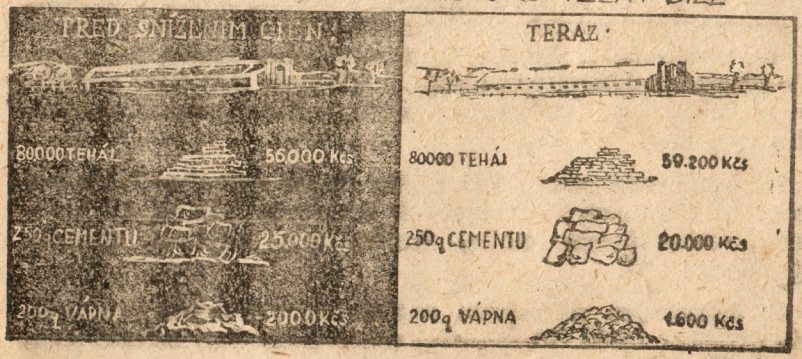

VLÁDNE USNESENIE Z 15. SEPTEMBRA — ĎALŠIA OBROVSKÁ POMOC NÁŠMU POĽNOHOSPODÁRSTVU

Ak už doteraz vymenované opatrenia strany a vlády jednoznačne hovoria o tom, akej stálej pomoci sa dostáva v ľudovodemokratickej ČSR nášmu poľnohospodárstvu, našim malým a stredným roľníkom — tým viac o tom hovorí usnesenie vlády Československej republiky o hlavných úlohách v odbore hospodárskej politiky v najbližšom období z 15. septembra 1953. Toto usnesenie ukladá jednotlivým ministrom, aby ešte r. 1953 uskutočnili tieto opatrenia:

I. V oblasti investičnej výstavby:

Pre zvýšenie produktivity poľnohospodárstva zvýšiť investície v poľnohospodárstve a u štátnych majetkov na 665 mil. Kčs a prísne dbať o ich najväčšiu účelnosť a efektívnosť.

Zvýšiť riadne hospodáriacim JRD roku 1953 štátny úver poskytovaný na ten istý účel na sumu 1 miliardu Kčs.

II. V oblasti poľnohospodárskej výroby:

1. Zvýšené investičné prostriedky v poľnohospodárstve a u štátnych majetkov použiť r. 1953 na výstavbu prevádzkových budov a na výstavbu bytov predovšetkým pre pracovníkov strojno-traktorových staníc a štátnych majetkov v pohraničí, na rozšírenie traktorového a strojového parku, na vybavenie strojno-traktorových staníc a štátnych majetkov potrebným zariadením a náradím a na zvýšené úlohy poľnohospodárskeho výskumu.

Na rozšírenie strojového parku dodať poľnohospodárstvu ešte r. 1953 ďalších 600 pásových traktorov KD 35, 50 kombajnov, rozhadzovače hnojív, kultivátory, závesné náradie za traktormi atď.

2. Jednotným roľníckym družstvám, v ktorých pre zadlženie družstva majú družstevníci nízke dôchodky, odložiť splácanie krátkodobých, dlhodobých a investičných úverov a plate-

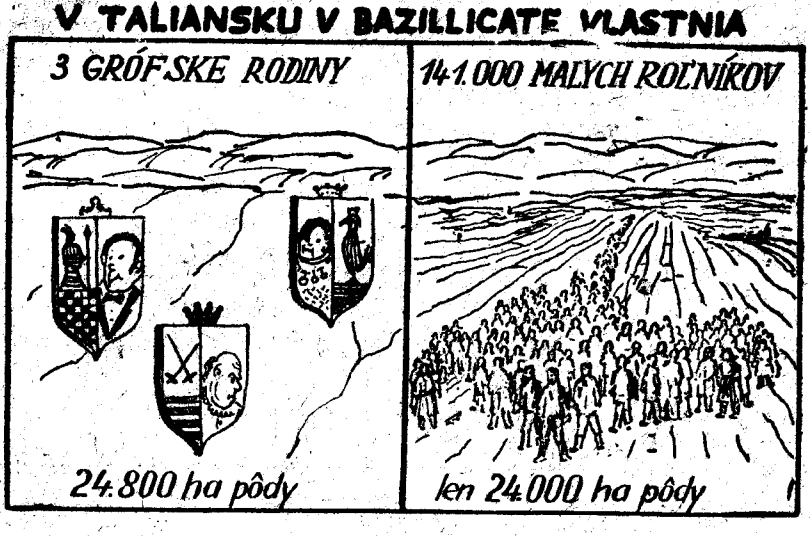

jatie kúska pôdy zaplatiť statkárovi de Siena 20 q obilia, 96 vajec a dve sliepky na Vianoce a Veľkú noc a bezplatne mu ošetrovať 35 olivových stromov. Pritom na prenajatej pôde sa bezzemkovi urodilo dokopy len asi 20 q obilia. Takýchto prípadov je v Taliansku na státisíce.

Taliansko pritom nie je nijakou výnimkou v kapitalistickom svete. Podobná situácia je vo väčšine kapitalistických štátov, v ktorých doteraz vládnu fabrikanti, bankári a veľkí statkári.

Pritom je príznačné, že zatiaľ čo malí a strední roľníci tam dostávajú za svoje výrobky stále menej peňazí, ceny tovarov v obchodoch stále stúpajú.

Tak napr. vo Veľkej Británii sa iba roku 1952 zvýšily ceny slaniny o 63%, ceny masla o 20%, ceny chleba o 20%.

V Dánsku v období od októbra 1950 do januára 1953 zdraželo maslo o 19,3%, cukor o 82%, mlieko o 70%, čierny chlieb o 12%.

V Grécku to nie je o nič lepšie. Iba v tomto roku tam zdražel chlieb o 35%, ryby o 36%, ryža o 56%, cukor o 25%, mydlo o 24%, petrolej o 26%, lieky o 20—25%.

A najväčší i najbohatší kapitalistický štát — Spojené štáty severoamerické — tiež nevie dať širokým masám pracujúcich nič lepšieho. V roku 1952 tam stúply ceny mäsa v porovnaní s rokom 1947 o 26%, chleba o 28%, nájomného často až o 100%. Niet jedného roku, že by sa tam ceny o niečo nezvýšily. I tohto roku tam stúpa drahota. Tak napr. iba v júni vzrástly ceny potravín priemerne o 1,4%, z toho ovocie a zelenina o 5,6%, mäso, hydina a ryby o 1,9%, bravčové mäso o 6%.

Tak by sme mohli ísť rad-radom z jedného kapitalistického štátu do druhého a všade by sme videli to isté: zbedačovanie pracujúceho ľudu na jednej strane a hromadenie veľkých ziskov kapitalistami na druhej strane.

Presvedčivo o tom hovoria aj tieto údaje:

Štát	Životné náklady vzrástly r. 1953 v porovnaní s r. 1947 v % o	Znehodnotenie meny za to isté obdobie v %
Rakúsko	332	72
Francúzsko	239	58
Grécko	206	52
Švédsko	138	28
Anglicko	137	27
Nórsko	134	25
Dánsko	127	21

Také je porovnanie nášho života so životom v kapitalistických štátoch. U nás ustavičný rast životnej úrovne širokých más pracujúceho ľudu, robotníkov, malých a stredných roľníkov, štátnych a verejných zamestnancov — a u nich nepretržité zbedačovanie pracujúceho ľudu. Aj u nás by to bolo dodnes také isté, keby sa bolo podarilo kapitalistom udržať sa pri moci.

U nás však dnes vládne robotnícka trieda v pevnom spojenectve s malým a stredným roľníkom a ostatnými pracujúcimi. To nás všetkých zaväzuje, aby sme ešte väčšmi priložili ruky k dielu výstavby socializmu. Zaväzuje to aj našich družstevníkov, malých a stredných roľníkov a všetkých pracovníkov v poľnohospodárstve, aby uplatňovaním pokrokových agrotechnických a zootechnických skúseností, upevňovaním a budovaním ďalších JRD pričinili sa o nepretržité zvyšovanie poľnohospodárskej výroby, lebo len tak budeme môcť ďalej znižovať ceny a zvyšovať životnú úroveň všetkých občanov našej republiky.

Vydalo Poverenictvo pôdohospodárstva v Štátnom pôdohospodárskom nakladateľstve, n. p., Bratislava — Náklad 90.000 výtlačkov — PK 9-2 867/53 — Vytlačily Knižné závody, n. p., Bratislava — Vyšlo v októbri 1953.

Rada miestneho národného výboru v Husáku, okr. Sobrance.

Tuzko nieko

V ý m e r

pre splnenie dodávkových povinností voči štatu.

Rada miestneho národného výboru v Husáku, okr. Sobrance, zistuje že svoje dodávkové povinnosti si voči štatu si riadne neplnite na 100 % podľa plánu:

Druh dodávok:	Predpís :	Plnenie:	Resta:
Hovedzie mäso:	225 kg.	—	225 - kg.
ošipané :	125 kg.	90 -	3 - kg
mlieko :	1.065 lt.	88 -	977 - lt.
vajcia :	865 ks	798 -	67 ks

Preto rada MNV Vás žiada bay ste dnešný deň hovedzie mäso splnilí na svoje v Sejkové ak máte nad plán splnte si svojím a ak nemáte nad plán ták si výkupte a ak by dnes nie ták najpozdejší na budúcu stredu, ták isto si splnte dodávku aj v ošipaných ak máte táký kus a ak nie ták si výkupte koľko ste malí splniť na prvý štvrť rok, ták isto si riadne splnte aj vaji[illegible] ak ste si plnite dodávku mlieka, ak ták neučinite do 10 dni bude proti Vá[illegible] oznámenie.

Lakúš

v Husáku, dňa, 12.4.1960

tajomník MNV

Rada miestneho národného výboru okres Sobrance v Husáku

Tirpák

predseda MNV

ODHAĽUJEME DEDINSKÝCH ŠPEKULÁNTOV

aj v HUSÁKU,

ktorí doposiaľ špekulovali a vykorisťovali, ako bezdiel pozvoj JRD na dedine nedovolí

Robotnícka trieda s malými a stredn[illegible]ími roľníkmi je v stave vyporiadať sa s každým špekulán[illegible]m, ktorí v HUSÁKU

šaraputí!

TLAČ: ROMINOR ODO[illegible] OBRANCE č. 29[illegible] III-50-02